

Bir ömre bedel roman Minyeli Abdullah

YAZAR ve düşünce adamı Hekimoğlu İsmail, “Yaşayan Kültür Adamlarımıza Saygı Gecesi”ne konuk oldu. İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür Müdürlüğü’nce, Ali Emiri Efendi Kültür Merkezi’nde düzenlenen saygı gecesinde açılış konuşmasını yapan İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanı Abdurrahman Şen, bir yıldan bu yana yaşayan kültür adamları için ‘Bir nesli yoğuranlar’ başlığı altında saygı geceleri düzenlediklerini hatırlatarak bugüne kadar Sadık Albayrak, Zübeyir Yetik ve Mustafa Yazgan için bir araya geldiğini belirtti. Şen, Hekimoğlu İsmail ve en bilinen eseri Minyeli Abdullah hakkında ise şunları söyledi: “Minyeli Abdullah, roman olarak basılıp yayınlandığında o gün İslami roman tabir edilen tanım içerisinde de genel roman çizgisinde de çok önemli bir kapı açtı. O güne kadar romana uzak duran bir nesil, roman bizi de ilgilendiriyormuş dedi ve Hekimoğlu İsmail bir neslin roman okumasının da öncülüğünü yapmış oldu. Daha sonra Türk sinemasının gerçek anlamda sıfırlandığı, tv karşısında teslim olduğu bir dönemde herkes sinema öldü mü diye tartışırken Minyeli Abdullah filmiyle yeniden seyirci sinemaya döndü ve bu film Türk sinemasının bugünkü noktayı başlatan bir akımın da öncüsü oldu, insanların sinemanın varlığına inanıcını tazeledi.”

Hekimoğlu İsmail’in bir düşünce adamı, yazar ve romancı olarak ortaya koyduğu

işlerden bahsedilen programda özellikle “Minyeli Abdullah” romanının nesiller üzerindeki etkisine dikkat çekildi.

Bizi romana çağırdı

Programda oturum başkanı olan Mehmet Nuri Yardım, “Hekimoğlu’nun en çok romancılığına dikkati çekmek istiyorum. Roman okumayan binlerce kişiye ışık olmuştur. Gazetelerde, dergilerde çok yazmış olan bir yazar, günümüzün Ahmet Mithat Efendisi, çok değerli eserler vermiş. Sadece romanlarıyla değil kitaplarıyla, hatıralarıyla, günlükleriyle düşünce ve fikir alanında çok önemli eserler ortaya koymuş bir edebiyat ustası, dava adamı ve fikir adamıdır” dedi. Hüseyin Cökçe de Hekimoğlu İsmail’in, Türk edebiyat ve düşünce tarihinin son kilometre taşlarından biri olduğunu vurgulayarak, “Bizim için hedef ve ufuk insanıdır. Edebiyatı yaşayarak, içselleştirerek, tüm ruhuyla özümseyerek yaşamış ve okuyucularına aktarabilmiş önemli bir insandır” diye konuştu. Recep Şükrü Apuhan da Hekimoğlu İsmail’in nüktelerinden örnekler verirken, Derdimi Seviyorum serisinin nasıl yazıldığını da anlattı. Dursun Gürlek de fikir dolu, his dolu, samimi bir üslupla yazdığı için Hekimoğlu İsmail’in yazılarını şevkle okuduğunu ve arşivlediğini söyledi. Gecenin sonunda Hekimoğlu İsmail’e plaket takdim edildi. Hekimoğlu İsmail ise kısa bir teşekkür konuşması yaparak programdan duyduğu memnuniyeti ifade etti. ►GÜLCAN TEZCAN

Bitimsiz bir aşkın anlatısı

YAZI hayatına çevirmenlikle başlayan Fulya Gümüşpala Teke’nin ilk romanı Aşk Hiç Biter Mi? Pena Yayınları’ndan okurla buluştu. İmkânsız bir aşkı konu alan roman hakkında yazar Teke, “Romanın başkarakterleri olan Füsün ve Cengiz bugünün dünyasında pek az rastladığımız gerçek aşkın nasıl olması gerektiğini anlatan birer sembol gibi. Tüm engellere ve kötü sürprizlere rağmen asla vazgeçmeyen iki insanın hikâyesini yaz-

dım. Bu insanların aşklarını ne asker olan babalarının tayinleri, ne 60 İhtilali’nde oradan oraya savrulmaları yıka-bilmiş. Cengiz, 60 İhtilali sonrası genelkurmay başkanlığından emekli edilip, kendisini Adalet Partisi’nin kurucusu olarak görmek isteyenlere “Hayır,” diyemeyen bir babanın oğlu. O yıllardaki ve özel konumundaki karmaşaya rağmen tüm ailesine karşı durup yolunu aşktan yana çizerek kadar cesaretili davranıyor” şeklinde konuştu.

Kadın, öyküde ötekileştirmeyen dil arıyor

Leyla Erbil

Öyküde Eril Bakış’ı tartışmaya açan Hece Öykü’de birer yazı kaleme alan kadın öykücüler, feminist eleştiriyi topa tutarken esas olanın kadını ayırmayan, yok saymayan insani bir bakışın değer kazanması olduğuna dikkat çekiyorlar.

► **HECE** Öykü dergisi 2013’e Öyküde Eril Bakış kapağıyla veda ediyor. Her ay ele aldığı kapak konularıyla edebi alanda bir başka konuyu tartışmaya açan Hece Öykü bu kez de edebi kamuyu etkisi altına alan eril bakış hakimiyetini tartışmaya açıyor.

Necati Mert dosyada yer alan “Öykülerde Türkçe Fiillerin Eril Bakış Açısından Kullanılışı” başlıklı yazısında eril dili şöyle tarif ediyor, “Merkeziyetçidir bu dil. Otoriterdir. Kadını aşağılar. Ona nefretle, alayla yaklaşır. Kadın aleyhine cinsiyetçilik yapar. Şiddete aracılık eder. Bencildir, daha doğrusu ikiyüzlü: kendisi açık saçıktr, mesafesizlik anlamında porno yani, ama kadından ahlak bekler. Ahlakçılığı ahlak gibi gösterir. Heteroseksüeldir, erkeği kadınsız, kadını erkeksiz olamaz, öyleyken partnerlerine saygısızdırlar. Kadını arzu nesnesi olarak görür eril dil, erkeği de güç ve iktidar. Kadın, ötekidir, ikinci sınıfıdır. Ötekileştirmek bakımından uniter devlet ile eril dil arasında kopkoyu bir benzerlik vardır. Toplum mühendisliği yapar her ikisi de.”

Öyküye erkekler hakim

Ertan Örgen de Türk öyküsünde kadının yazar olarak veya yazar kadın olarak kendisiyle karşılaşmaya, yetişkin bir gözle dünyaya bakmaya cesaret edememe sebebinin çok güçlü bir erkek dilinin varlığı olduğunun altını çiziyor. Örgen, Erillik, Ergenlik, Özgürlük Sürecinde Kadın Öykücünün Dili başlıklı yazısında “Kadın öykücülerin 2000’li yıllar itibarıyla eril dil-

den, ergenlikten tarafsızlığa ve oradan özgürleşmeye geçtiğini belirterek bunu yazın hayatındaki birkaç yazarla somutlaştırıyor. Örgen, “Genel anlamda kadının öykücülerin erkeğin bakışı ve diliyle girdikleri öykü sanatında kendi dillerini, kendilerinin büyüttükleri sonucuna çıkmaktayız” diyor.

İnsani bakış ihtiyacı

Hatice Bildirici makalesinde eril dilin hakimiyetini şu gerekçelere bağlıyor: “Yüz elli yıllık öykücülüğümüzden yirmi tane öykücü ismi saymak istesek aklımıza kaç tane kadın öykücü ismi gelir ki? Bu noktada eril dilin en haklı gerekçesi eril ruhun bu sahada özgürce, tek başına uzun bir zaman at koş-turmasıdır. Ayrıca ona dur diyecek güçlü bir eleştiriden de yoksun kalmış olduğunu göz önünde bulundurduğumuzda taraflı bir eril bakışın dahi fark edilemez hale gelerek normalleşmiş olduğunu söyleyebiliriz.

Kadın öykücülerin hızla çoğaldığı yadsınamaz bir gerçektir. Ancak dişil bir sesin yükselişinden söz etmek güçtür. Beklenen de eril sesi dengeleyecek bir dişil ses olmamalıdır kanaatimizce. Beklenen şey kadını ayırmayan, ötekileştirmeyen, yok saymayan insani bir bakışın değer kazanmasıdır.”

Mihriban İnan Karatepe de feminist eleştiri erkek yazarların eserlerinde kadınlara karşı geliştirdikleri ortak tavrı araştırmak adı altında aslında edebi-

yat yapıtını erkek ve kadın ayrımlı üzerinden cinsiyet eksenli değerlendiriyor ve yazmanın bir erkek işi olduğu ön yargısını da kabul etmiş oluyor diyerek yapılan hataya işaret ediyor. Karatepe açıksozlu bir tavırla “Yazmanın bir erkek işi olduğunu kabul edip, yazmaya duran kadını hep savunma sandalyesinde görmek kadar erkek yazarların tümünü ‘ataerkil düzenin bir neferi’ kabul etmek de bana haksız görünüyor” cümlesini kuruyor ve ekliyor: “Gerçek yazar, yazma sırasında bir çeşit simülasyon yaşayan ve beyninin her iki lobunu da hakıyla kullanabilen kişidir. İyi yazar olmak kadar seçkin okuyucular olmak da edebi eserin kalıcılığında pay sahibidir.

Ve iyi okur, aslolanın yazarın cinsiyeti değil metnin dili olduğunu bilir. Kadınların anlatması için birilerinin feministi ilan etmesine gerek yok. Feminist eleştirinin aksine kadınların yaratışları itibarıyla ‘hikaye etme’ kabiliyetine sahip olmaları, her türlü bakış açısını deneyimlemek konusunda erkek yazarlara göre bir adım önce tutuyor onları diyebiliriz.” Merve Koçak Kurt ise: “Bir metni okurken herkes kendi ufkuna alır alacağını. Kelimelere yüklediğimiz anlam da onların eril, dişil ya da nötr oluşunu belirler. Kullandığımız dilin imkanlarını, kelimelerin ilk anlamlarının yanı sıra yan, mecaz ve argo anlamlarını da bilerek okurken o metindeki ifadelerin eril olup olmadığını daha kolay anlayabiliriz.” ►GÜLCAN TEZCAN

Adalet Agaoglu

İnci Aral

Mihriban İnan Karatepe

Tomris Uyar

KUZU Berlin’den dünyaya açılacak

KUTLUĞ Ataman’ın son filmi Kuzu, sinemaseverlerle ilk kez Berlin Film Festivali’nde buluşacak. Almanya’nın baskenti Berlin’de 6-16 Subat 2014 tarihleri arasında düzenlenecek olan Berlin Film Festivali’nin (Berlinale) Panorama Special bölümüne Türkiye’den Kutluğ Ataman’ın Kuzu filmi seçildi. ABD’li yönetmen Wes Anderson’un yeni filmi ‘Grand Budapest Hotel’ ile start alacak festivalin Panorama Special bölümünde gösterilecek filmler Zoo Palast’ta gösterilecek Kuzu’da başrolleri Nesrin Cavadzade, Cahit Gök ile paylaşılan Erzinanlı küçük oyuncular Mert Taştan ve Sıla Lara Cantürk de festivalde hazır bulunacak. Michel Gondry, John Michael McDonagh gibi isimlerin de yer aldığı yenilikçi ve radikal filmlerin gösterileceği Panorama Special bu yılki festivalin en çok ses getirecek bölümlerinden biri sayılıyor.

Özlenen İstanbul, tablolarıda kaldı

İSTANBUL’UN sokaklarını, boğazını ve mimarisini, şehrin değişen yüzü ile birlikte tablolarına ustalıkla yansıtan ressam Selahattin Kara’nın İstanbul’un Resimleri sergisi, geçen hafta sonu Milli Saraylar Dolmabahçe Sanat Galerisi’nde açıldı. Bugüne kadar iki yüzün üzerinde karma sergiye katılan ve otuzun üzerinde kişisel sergi açan sanatçı, ‘İstanbul’un, resim dışında kendisini en çok heyecanlandıran şey’ olduğunu ifade ediyor. Sergisini İstanbul’daki yaşamının her döneminde kendisini etkilemiş olan kompozisyonlar üzerinden oluşturan Kara, kenti bütün jestleri ve duruşları ile resmedilmiş plan, perspektif ya da farklı açılardan kusursuzca aktarılmış mimari görünümlele kurguluyor. 1984’ten beri çalışmalarını İstanbul Ortaköy’deki atölyesinde sürdüren Kara, olağanüstü güzellikteki tarihi kent İstanbul’un sokakları, Boğaz’ı ve mimarisine hayran bir ressam olarak vaktinin çoğunu bu kentin her gün ayrı semtlerini incelemekle geçiriyor. Şehrin, gökdelenlerle çevrili silüetinden bunalan ve Dersaadet ruhunu özüleyen sanatseverlere İstanbul’un zamana teslim olmamış mekânlarını ve karakterlerini izleme fırsatı sunan ‘İstanbul’un Resimleri’ sergisi 30 Aralık 2013 tarihine kadar görülebilecek. ►M. HAKAN KEKEÇ

